

Direcció, administració, publicitat i vendes:

Octubre Centre de Cultura Contemporània.
Carrer de Sant Ferran, 12. 46001 València.
Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 155 165.

Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esquerra. 08008-Barcelona.

Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.

Redacció de Palma: Carrer de l'Almudaina, 8 entresòl-
dreta. 07001-Palma de Mallorca.

Telèfon i Fax: 971 720 763.

Adreça d'Internet:

http://www.eltemps.cat

Correu electrònic: eltemps@eltemps.net

Subscripcions: 902 131 025.

subscriptions@eltemps.net

Edita: Edicions del País Valencià, SA.

Editor: Eliseu Climent.

Director: Alex Milián.

Coordinador: Jaume Monzó.

Redacció de València: Núria Cadenes, Víctor Maceda,
Violeta Tena, Jesús Prats (*documentació*) i Rosa Serrano
(*fotografia*).

Redacció de Barcelona: Enric Rimbau (*cap de redac-
ció*), Gemma Aguilera, Lluís Bonada i Xevi Camprubi,
Gemma Morales (*secretària de redacció*).

Redacció de Palma: Miquel Payeras.

Producció: Jordi Badia (*correcció lingüística*), Toni
Paya (*escàner i portada*), Vanessa Prieto (*maquetació
i gràfics*).

Rúbriques: Francesc-Marc Alvaro, Sebastià Alzamora,
Oriol Amat, Joan-Anton Benach, Xavier Bru de Sala,
Toni Canyís, Muriel Casals, Josep M. Colomer, Agustí
Colomines, Martí Domínguez, Fabián Estapé, Jaume
Fàbrega, Llibert Ferri, Josep Gifreu, Àlex Gorina,
Manuel S. Jardí, Alfons Llorenç, Julio A. Mañé, Glòria
Marcos, Joan Mari, Pere Martí, Ricard Mas, Andreu
Mas-Colell, Joan F. Mira, Joan Nebot, Roger Palà, Marta
Pessarrodona, Pilar Rahola, Josep Ramoneda, Jordi Riba,
Ferran Sàez Mateu, Joan de Sagarra, Francesc Sanuy,
Jordi Solà, Josep Maria Terricabras, Ramon Tremosa,
Vicenç Vllatorra, Xavier Vinader.

Corresponsals: Tomàs Alcoverro (*Beirut*), Natàlia
Boronat (*Moscou*), Ferran Casas (*Madrid*), Macià
Claramunt (*Castelló*), Miriam Díez (*Roma*), Joan Lluís
Ferrer (*Eivissa*), Carla Fibla (*Rabat*), Ricard González
(*Washington*), Joan Antoni Guerrero (*Andorra*), Pere
Habet (*Catalunya Nord*), Victòria Jiménez (*Londres*), Jordi
Llaonart (*Kuwait*), Carles Marquès (*Menorca*), Octavi
Martí (*París*), Jordi Miró (*Brussel·les*), Federico Rivas
(*Buenos Aires*), Anna Sàez (*Lleida*), A. V. Santamaria (*Ala-
cant*), Gemma C. Serra (*Berlin*), Sergi Vicente (*Pequin*).

Col·laboradors: Albert Aguilera, Laura de Andrés,
Albert Balanzà, Oriol Bohigas, Miquel Calvet, Violeta
Camarasa, Alexandre Carbó, Borja Català, Antoni Castel,
Alfons Cervera, Eliseu T. Climent, Joan Colomer, Joan
Corbera, Oriol Cortacans, Martí Crespo, Miquel Angel
Díaz, Daniel Díez Esculies, Júlia Esbert, Enric Faura,
Laia Fernández, Carles Gàmez, David Ganido, Roser
Gasol, Salva Giménez, Pere Gimferrer, Dani Gómez
(*País Basc*), Andreu Gomila, Gani Jakupí, Maite Insa,
Josep Enric Llebot, Roger Mateos, Rossanna Melià,
Joan M. Oleaque, Pelai Pagès, Aida Palau, Óscar Palau,
Juli Peretó, Carles Pont, Cristina Simon, Lluç Soler, Eva
Tarragona, Jordi Tejel, Violeta Tena.

Assessor editorial: Salvador Cot.

Traductor: Guillem Soler (*alemany, anglès i francès*)

Col·laboradors gràfics: ACN, Agència Efe, Tina Bagué,
Joan Celià, Fer, Rafa Gil, José Luis Iniesta, Vicente A.
Jiménez, Salvador Llosà, Jordi Play.

Disseny: Vanessa Prieto.

Disseny de la capçalera: Enric Satué.

Foto de la portada: ACN.

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).

Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido, Eva Hernández i
Sílvia Formells (Barcelona). Tel.: 932 384 262. Margalida

Mateu (Palma). Tel.: 971 720 763

Subscripcions: Susanna Alacreu

Administració: Pilar Martí, Assumpció Palau i Quica
Sena.

Fotomecànica i impressió: Signo Gráfico S.L.

Alboraia (Horta).

Dipòsit legal: V-853-1984.

*Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda per cap
mitjà: mecànic, fotogràfic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia,
ni de cap altra mena, sense permís de l'editor.*

Miratge Llanera

L'1 d'octubre passat, Llanera va presentar davant els jutjats una sol·licitud de concurs voluntari de creditors, allò que abans s'anomenava *suspensió de pagaments*. La constructora de Xàtiva ha atribuït aquesta delicada situació a les restriccions de bancs i caixes a l'hora de concedir préstecs, i també a la seua pròpia estructura de negoci, una manera d'admetre que era un gegant amb peus de fang que no ha estat capaç de sostenir-se ni tan sols amb el suport explícit del govern Camps.

El concurs de creditors de Llanera és, ara com ara, l'exemple més extrem del procés de desacceleració que travessa la construcció. La desaparició d'empreses dins del sector és una conseqüència previsible i lògica d'aquest nou escenari. L'espectacular ascens de Llanera —que multiplicà la facturació per 25 en cinc anys— i la posterior fallida no es pot entendre, però, dins de la simple inèrcia del cicle que travessa la construcció. Llanera ha comptat (la Llanera actual, la refundada per Fernando Gallego a partir de la constructora del seu pare el 1998) amb el suport explícit del Partit Popular, primer esponsorat per Alfonso Rus, alcalde de Xàtiva i home fort dels conservadors a la província de València, i després posat sobre el pedestal pel president de la Generalitat, que hi ha donat un suport descarcat en actes de promoció. Tampoc no és casualitat que l'engrossiment de la firma dels Gallego coincidira amb l'etapa de Rafael Blasco al capdavant de la conselleria de Territori. Blasco és responsable d'alguns dels desficiats més sonats que, en matèria de gestió de terreny, s'han fet mai al País Valencià. La conselleria no va posar cap objecció a aprovar-li plans urbanístics i, d'aquesta manera, va contribuir a sobrealimentar les seues expectatives. A l'ajut institucional i administratiu, cal afegir-hi el tracte preferent que les caixes d'estalvis valencianes, amb fil directe amb el palau de Benicarló, li han ofert, en un exemple d'amiguisme que ha espantat tant el sector financer com el de la construcció, ja avesats a aquest comportament. El tracte que el Partit Popular ha dispensat a Llanera ha superat, de llarg, la tradicional arbitrarietat amb què l'administració tracta les empreses, jugant de manera perillosa amb els límits entre allò públic i allò privat.

La Generalitat Valenciana —encara no sabem per quines raons— va apostar fort per Llanera, una empresa jove, amb una imatge dinàmica que, amb l'obsessió per aparentar, representava molt bé la manera d'entendre la política de l'administració del PP. No hi feia res que no alçara ni un sol pis, mentre tothom creguera que sí que ho feia. El col·lapse del model Llanera és, al remat, responsabilitat dels seus gestors, però hauria d'averkonyir i fer reflexionar a aquells que han emparat i apadrinat el creixement del darrer bluf empresarial del País Valencià.

Als nostres lectors

En el moment de tancar aquesta edició ens ha arribat la trista notícia del traspàs de Matilde Salvador. La setmana que ve, EL TEMPS us oferirà un extens recorregut per la seua vida i la seua obra.

Pel que respecta al número que teniu a les vostres mans, hem considerat que la commemoració del Nou d'Octubre era un bon moment per tal de prendre el pols a València, una ciutat absolutament de moda. Hem volgut saber si, en efecte, aquesta és una moda passatgera o si, en canvi, es tracta d'una autèntica reformulació de tot el que fins ara era la ciutat. Amb aquesta finalitat hem seleccionat 50 persones lligades a la ciutat, cadascuna de les quals

respon una pregunta diferent. El resultat, com comprovareu a continuació, és ben heterogeni. Es, al remat, la València real.

Victor Maceda, redactor